

คู่มือ

แนวทางการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒

การจัดการทรัพย์สินของราชการ ของบริจาค การจัดเก็บของกลาง และสำนวนการสอบสวนคดีอาญาและคดีจราจร

สถานีตำรวจภูธรสอง จังหวัดแพร่

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๒ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๒ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๖๔ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้การจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นไปตามที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจกำหนด

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don's) ไว้เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการกระทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทางจริยธรรม

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑) จงรักภักดีต่อประเทศชาติมี ความภูมิใจในความเป็นไทยรักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ	(๑) แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทยอันอาจก่อให้เกิดความ เสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ
(๒) มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า	(๒) กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็น การกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ
(๓) นำหลักธรรมหรือหลักคำสอนตามศาสนา ที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ	(๓) แสดงกิริยาวาจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
(๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน	(๔) ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนาและการ ปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง
(๕) แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์	(๕) แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาใน ลักษณะที่ไม่ให้เกียรติ หรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

(๖) สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ	(๖) แสดงออกในลักษณะที่ไม่สนับสนุนการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข
--	--

๒. ข้อสัถยสุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและผิดชอบต่อหน้าที่

ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้ (๒) มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของ ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ (๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคมสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพ ของบุคคล (๔) รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ของตน พร้อมทั้งรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น (๕) ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น	(๑) แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ (๒) กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับ ประโยชน์ส่วนรวม (๓) ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงจนในการปฏิบัติ หน้าที่ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มา ขอรับบริการ หรือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน

๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม (๒) กล้าคัดค้านเปิดเผยการทุจริตและ ดำเนินการแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ (๓) กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความกล้าหาญ (๔) ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิด หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า (๕) เปิดเผยหรือรายงานการทุจริตที่พบเห็นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ ปลอ่ยปละละเลย (๖) กล้าทักท้วงและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ตนรู้หรือควรจะไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย	(๑) ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความ รับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่อง หรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น (๒) ปกปิดการทุจริต โดยไม่ดำเนินการในสิ่งที่ ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ (๓) เพิกเฉยต่อการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (๔) ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ในการให้ความ ช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล (๒) ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้ หรือ แนะนำให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม (๓) มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (๔) อุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม (๕) ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สิน หรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย เว้นแต่เป็น การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด	(๑) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้ หรือแนะนำ ให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมใน กระบวนการยุติธรรม (๒) ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องคำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำใน สิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (๓) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สินของทาง ราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตัว (๔) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเป็นการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรับผิดชอบมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผล ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง (๒) มีมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัยเป็นสากล พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม (๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ (๔) เปิดเผยและให้ข้อมูลข่าวสารที่ ถูกต้องเหมาะสมครบถ้วนแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด (๕) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็วกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใสตรวจสอบได้ และเป็นธรรมโดยคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นที่ตั้งและรักษาประโยชน์ของรัฐ	(๑) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียง เพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (๒) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ ประชาชน (๓) ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ ถูกต้องเหมาะสมและครบถ้วนแก่ประชาชนและ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่ กำหนด (๔) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ขาดความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใสและไม่เป็นธรรมในการให้บริการ แก่ประชาชน ไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่หลักเลียงหรือปัดความ รับผิดชอบ

(๖) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการ อย่างประหยัดและคุ้มค่า (๗) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบ กล้าหาญและอดทน (๘) รักษาความลับของทางราชการและ ความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจาก ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ	
---	--

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และปราศจากอคติไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกายหรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคมและ ความเชื่อทางการเมือง (๒) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง (๓) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่น โดยเคร่งครัด (๔) วางตัวเป็นกลางในฐานะผู้รักษากฎหมายในกระบวนการยุติธรรม (๕) ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนไป ในทางจงใจหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของข้าราชการตำรวจ หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น อันเป็นผลให้การตัดสินใจการใช้ ดุลพินิจ หรือการกระทำของผู้นั้น สูญเสียความเที่ยง ธรรมและยุติธรรม	(๑) อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวย ประโยชน์แก่นักการเมืองหรือพรรคการเมือง (๒) ปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคล หนึ่ง เพื่อผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยความไม่ เป็นธรรม

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
(๑) ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี รักษา ภาพลักษณ์ ของความเป็น ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของ ประชาชน (๒) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิดมลทินมัวหมอง ต่อตำแหน่งหน้าที่ไม่กระทำผิดกฎหมายแม้เห็นว่า เป็นเรื่องเล็กน้อยไม่หมกมุ่นในอบายมุขทั้งหลาย	(๑) ประพฤติตนหรือกระทำการใด ๆ อันอาจ เป็นเหตุ ให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิศักดิ์ศรี และ ภาพลักษณ์ของ ตนเองและราชการ (๒) ประพฤติปฏิบัติตนในลักษณะที่ไม่เคารพ กฎหมาย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณี อันดีงาม

ไม่ ฟุ้งเฟ้อหรูหราและใช้จ่ายประหยัดตามฐานะ แห่งตน (๓) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพนมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ (๔) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติ หน้าที่ของปวงชนชาวไทยเคารพต่อกฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม (๕) มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อประชาชน ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชนไม่แสดงกิริยาหรือท่าทางไม่สุภาพหรือไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้ถ้อยคำกิริยา หรือท่าทางใน ลักษณะหยาบคายต่อประชาชน (๖) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการ ร้องทุกข์กล่าวโทษ ขออนุญาตขอข้อมูลข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ เป็นมิตรและรวดเร็วเพื่อไม่ให้ประชาชนเสียสิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย (๗) เอื้อเนื้อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือหรือประสบเคราะห์ จากอุบัติเหตุการละเมิดกฎหมาย หรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำความผิดกฎหมายหรือไม่	(๓) แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมี ลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ
--	---

เพื่อเป็นแนวทางข้าราชการตำรวจพึงยึดถือ ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ และเพื่อใช้บังคับกับข้าราชการตำรวจในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและประพฤติปฏิบัติตามที่กำหนดเพิ่มเติมด้วย

ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่องดูแลอบรมชี้แนะแนวทางปฏิบัติ ประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็นแบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและได้รับการยอมรับจากประชาชน

พ.ต.อ.

(บำรุง น้อมเศียร)

ผกก.สภ.สอง จว.แพร่